

prima instanță: S.Suvac
(Judecătoria Ciocana, mun.Chișinău)
instanța de apel: N.Budăi, I.Muruianu, V.Efros
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr.2ra-202/17

ÎNCHEIERE

01 februarie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii :

Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea privind admisibilitatea recursurilor declarate de către Societatea cu răspundere limitată „Veralis Tur”,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată înaintată de Societatea cu răspundere limitată „Veralis Tur” împotriva lui Gudumac Igor cu privire la rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare și obligarea predării în proprietate a autovehiculului,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2016 prin care apelul declarat de către Gudumac Igor a fost admis, casată hotărârea Judecătoria Ciocana mun. Chișinău din 21 aprilie 2016 și emisă o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii și împotriva deciziei suplimentare a Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016,

c o n s t a t ă:

La 03 februarie 2016, SRL „Veralis Tur” s-a adresat cu cerere de chemare în judecată către Gudumac Igor cu privire la rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare și obligarea predării în proprietate a autovehiculului.

În motivarea acțiunii a indicat că, la 09 iulie 2015 între SRL „Veralis Tur”, în calitate de vânzător și Gudumac Igor, în calitate de cumpărător, a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare prin care primul s-a obligat să transmită în proprietatea ultimului unitatea de transport, autocarul Mercedes Turismo, cu numărul de înmatriculare CQL 225, iar Gudumac Igor s-a obligat să achite costul bunului în sumă de 756000 lei.

Menționează că, la aceeași dată, SRL „Veralis Tur” a transmis în proprietatea lui Gudumac Igor unitatea de transport, fapt confirmat prin factura fiscală nr. JA3487142, contrasemnată de Gudumac Igor.

Solicită rezoluțiunea contractului de vânzare-cumpărare din 09 iulie 2015 privind înstrăinarea vehiculului de model Mercedes Turismo, cu numărul de înmatriculare CQL 225, caroseria nr. NMB61338813235051, încheiat între SRL „Veralis Tur” și Gudumac Igor, obligarea lui Gudumac Igor la predarea autovehiculului în proprietatea SRL „Veralis Tur”.

Prin hotărârea Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 21 aprilie 2016, acțiunea a fost admisă.

S-a rezoluționat contractul de vânzare-cumpărare a autocarului din 09 iulie 2015, încheiat între SRL „Veralis Tur” și Gudumac Igor.

S-a obligat Gudumac Igor să restituie autocarul de model Mercedes Tourismo, nr. caroseriei NMB61338813235051, cu numărul de înmatriculare CQL 225, SRL „Veralis Tur”.

S-a încasat din contul lui Gudumac Igor, în beneficiul SRL „Veralis Tur”, taxa de stat în mărime de 22780 lei.

Nefiind de acord cu hotărârea menționată supra, la 17 iunie 2016, Gudumac Igor a declarat apel împotriva hotărârii Judecătorei Ciocana, mun. Chișinău din 21 aprilie 2016, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii contestate, cu emiterea unei noi hotărâri prin care cererea de chemare în judecată să fie respinsă.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2016 s-a admis apelul declarat de Gudumac Igor, s-a casat hotărârea Judecătorei Ciocana mun. Chișinău din 21 aprilie 2016 și s-a emis o nouă hotărâre cu privire la respingerea acțiunii.

S-a încasat din contul SRL „Veralis Tur” în beneficiul lui Gudumac Igor taxa de stat achitată pentru depunerea apelului în sumă de 17085 lei.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că, între SRL „Veralis Tur”, în calitate de vânzător și Gudumac Igor, în calitate de cumpărător, la 09 iulie 2015 a fost încheiat contractul de vânzare-cumpărare, conform căruia, vânzătorul s-a obligat să transmită în proprietate, autocarul de model Mercedes Tourismo cu numărul de înmatriculare CQL 225, pentru suma de 756000 lei (f.d.9-10).

Potrivit facturii fiscale seria și nr. JA3487142 din 09 iulie 2015, semnată de ambele părți SRL „Veralis Tur” i-a transmis lui Gudumac Igor autocarul de model Mercedes Tourismo, cu numărul de înmatriculare CQL 225 (f.d. 12).

În temeiul art. 753 alin. (1) Cod Civil, prin contractul de vânzare- cumpărare o parte (vânzător) se obligă să predea un bun în proprietate celeilalte părți (cumpărător), iar aceasta se obligă să preia bunul și să plătească prețul convenit.

Iar, în temeiul art. 709 alin. (1) Cod Civil, dacă una din părți nu execută sau execută în mod necorespunzător o prestație scadentă decurgând dintr- un contract sinalagmatic, cealaltă parte poate, după expirarea fără rezultat a unui termen rezonabil pe care l-a stabilit pentru prestație sau remediere, să rezoluționeze contractul dacă debitorul trebuia să-și dea seama, în baza termenului de grație, de iminența rezoluțiunii. În cazul în care nu a fost stabilit un termen sau termenul este necorespunzător de scurt, se consideră ca stabilit un termen rezonabil.

Prin urmare, instanța de apel a invocat că din materiale dosarului nu rezultă că, intimatul SRL „Veralis Tur” ar fi somat apelantul Gudumac Igor despre necesitatea achitării prețului, cu acordarea unui termen în acest sens.

Astfel, instanța de apel a menționat că, în conformitate cu această dispoziție creditorul va putea să exercite drepturile stipulate pentru cazul când debitorul nu execută obligația scadentă dintr-un contract sinalagmatic numai în cazul în care î-l va pune în întârziere pe debitor.

Debitorul se consideră în întârziere în cazul în care creditorul l-a informat despre neexecutare sau executarea necorespunzătoare și i-a fixat un termen în care să execute obligația sau să remedieze executarea necorespunzătoare și termenul a

expirat fără ca executarea să aibă loc. Forma în care debitorul va fi pus în întârziere nu este relevantă, adică punerea în întârziere se poate face și verbal. Creditorului îi revine sarcina de a demonstra faptul că debitorul a fost pus în întârziere.

Totodată, instanța de apel a reiterat faptul că, prezenta cauză fiind examinată în prima instanță fără prezența apelantului - pârît, Gudumac Igor, acesta fiind privat de dreptul de a prezenta probe în susținerea poziției sale, intimatul - reclamant SRL „Veralis Tur”, în temeiul art. 118 CPC, potrivit căruia, fiecare parte trebuie să dovedească circumstanțele pe care le invocă drept temei al pretențiilor și obiecțiilor sale dacă legea nu dispune altfel, urma să probeze faptul neachitării de către Gudumac Igor a prețului contractului.

Or, intimatul fiind o societatea comercială, care în temeiul art. 7 al Legii contabilității, este obligată să țină contabilitatea și să întocmească situațiile financiare în modul prevăzut de prezenta lege, de standardele de contabilitate, de planul de conturi contabile și de alte acte normative aprobate în conformitate cu art. 11 alin.(2) lit. a), nu a prezentat nici o informație că, suma de 756000 lei, care reprezintă prețul contractului de vânzare cumpărare, nu a fost achitată de către cumpărătorul Gudumac Igor.

Avînd în vedere cele menționate supra, instanța de apel a concluzionat că, instanța de fond nu a determinat toate circumstanțele care au importanță pentru soluționarea justă a pricinii, pornind de la pretențiile intimatului - reclamant, precum și de la normele de drept material ce urmau a fi aplicate speței date.

Prin decizia suplimentară a Curții de Apel Chișinău din 08 decembrie 2016 s-a admis cererea lui Gudumac Igor privind emiterea unei decizii suplimentare.

S-a emis o decizie suplimentară a deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 septembrie 2016 prin care s-a dispus întoarcerea executării și anume a autocarului de model Mercedes Turismo, nr. caroseriei NMB61338813235051, cu numărul de înmatriculare CQL 225, transmis de către executorul Nicolae Pașa către SRL „Veralis Tur”.

La 08 decembrie 2016 SRL „Veralis Tur” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 22 septembrie 2016, cerînd admiterea acestuia, casarea deciziei instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

Recurentul, SRL „Veralis Tur”, în motivarea recursului a indicat că nu este de acord cu decizia instanței de apel, deoarece la emiterea deciziei nu au fost constatate și elucidate pe deplin circumstanțele importante pentru soluționarea pricinii în fond, nu au fost dovedite circumstanțele considerate ca fiind stabilite, au fost încălcate și aplicate greșit normele de drept material.

Instanța de apel arbitrar a apreciat proba prezentată de Gudumac Igor, recipisa din 08.07.2015 și a concluzionat neîntemeiat precum că el a achitat suma de 15 500 de euro, în contul procurării autocarului.

Se mai indică că în afară de aceasta, Gudumac Igor nu a contestat contractul (recipisa) de împrumut, ca fiind unul fictiv ori simulat și nici n-a solicitat de a considera suma acordată în calitate de împrumut, ca plată efectuată, în contul achitării autocarului procurat.

La 09 decembrie 2016 SRL „Veralis Tur” a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel din 22 septembrie 2016 și a decizie suplimentarea a instanței de apel din 08 decembrie 2016, cerînd admiterea acestuia, casarea ambelor decizii a instanței de apel și menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a indicat că potrivit art. 158, alin. 2 Cod de executare „Dacă instanța de judecată care a rejudecat pricina nu a soluționat întoarcerea executării hotărârii anulate, pîrîtul este în drept, în termenele de prescripție, să înainteze în această instanță o cerere de întoarcere a executării în procedură în ordonanță, fără respectarea procedurii prealabile”.

În același timp, conform art. 344 CPC „Ordonanța judecătorească este o dispoziție dată unipersonal de judecător, în baza materialelor prezentate de creditor, privind încasarea de sume bănești sau revendicarea de bunuri de la debitor în pretențiile specificate la art.345.” însă art. 345 CPC nu conține prevederea alin.2, art. 158 Cod de executare.

Mai mult ca atât, în scopul aplicării corecte și uniforme a legilor, cu referire la situația menționată, Curtea Supremă de Justiție prin Recomandarea nr. 10 a explicat că la caz sunt aplicabile prevederile Codului de executare.

Examinând temeiurile recursurilor în raport cu materialele pricinii civile, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile sunt inadmisibile din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Codul de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) prevede că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursurile declarate de Societatea cu răspundere limitată „Veralis Tur” nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Prin urmare, argumentele invocate în recursuri nu denotă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv, nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Or, recursul exercitat conform secțiunii a II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se numai legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție menționează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432 alin. (2), (3) și (4) CPC.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține și jurisprudența CEDO conform căreia recursurile trebuie să fie efective, adică să fie capabile să ofere îndreptarea situației prezentate

În cerere, la fel recursul trebuie să posedă putere de a îndrepta în mod direct starea de lucruri (cauza Purcel contra Irlandei, 16 aprilie 1991), pe când motivele recursului indicate în cazul din speță sunt similare celor invocate în cadrul judecării pricinii în instanța de apel, asupra căreia instanța de apel s-a pronunțat în modul corespunzător.

Astfel, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera recursurile declarate de către Societatea cu răspundere limitată „Veralis Tur” ca inadmisibile.

În conformitate cu art. art. 269-270, 431 alin. (2), 433 lit. a) și 440 alin. (1) Codul de procedură civilă, completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Recursurile declarate de către Societatea cu răspundere limitată „Veralis Tur” se consideră inadmisibile.

Încheierea este irevocabilă din momentul emiterii.

Președintele completului, judecătorul:

Svetlana Filincova

Judecătorii:

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru